

"Strażnicy Natury - społeczny monitoring dostępu do informacji o środowisku"

Sabina Lubaczewska
Fundacja EkoRozwoju
Wrocław, 25 września 2014

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ oraz
współfinansowany przez WFOŚiGW we Wrocławiu

CEL BADANIA:

lepszą ochroną przyrody poprzez zwiększenie jawności i społecznego nadzoru nad decyzjami dotyczącymi ochrony przyrody

DLACZEGO?

Odmowy wszczęcia postępowania, sygnały o nieprawidłowościach, bo zachęcamy do uczestnictwa w ochronie przyrody..., uporczywy brak informacji o pewnym wyciętym drzewie....

ZASIĘG PRZESTRZENNY BADANIA:

16 województw / jedno badanie dotyczy jednego województwa

JAKIE ORGANY:

A/ RDOŚ / instytucja kluczowa dla ochrony środowiska

B/ władze **miast** wojewódzkich

C/ władze wybranych **gmin** nastawionych, bądź potencjalnie nastawionych konfliktowo do przyrody

CO BADALIŚMY W RDOŚ:

dane o wnioskach o wydanie decyzji i o decyzjach (tzw. środowiskowych),

dane z zakresu ustawy szkodowej (z dnia 13.04.2007)

CO BADALIŚMY W MIASTACH WOJEWÓDZKICH:

dane o wnioskach o wydanie zezwolenia oraz o zezwoleniach na usunięcie drzew i krzewów

decyzjach o karach pieniężnych za /.../ zniszczenie lub usuwanie drzew i krzewów

CO BADALIŚMY W GMINACH

"KONFLIKTOWYCH/PROBLEMATYCZNYCH":

informacje o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko o którym mowa w art. 48 ust 1"

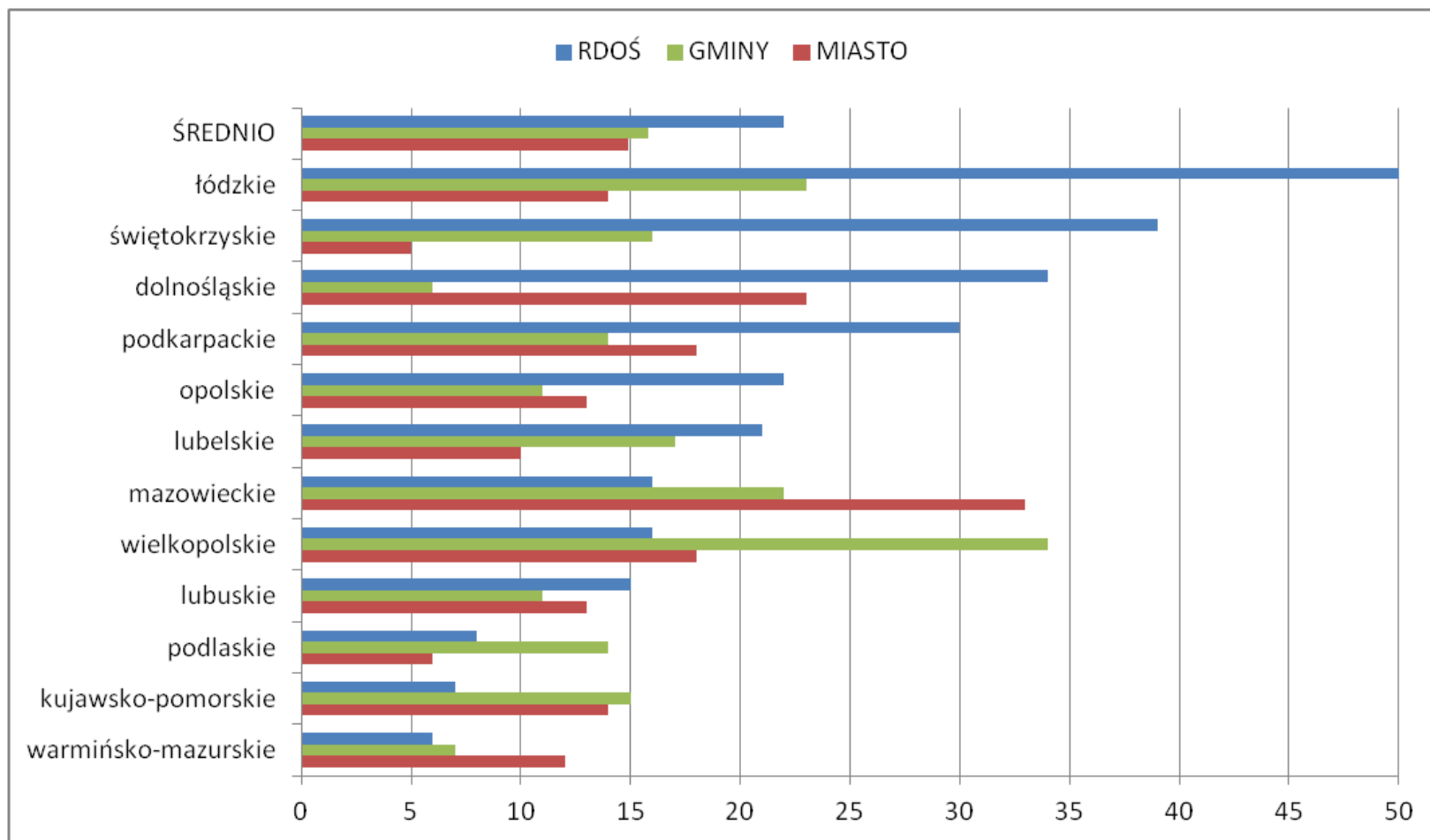
"informacje o konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko o którym mowa w art. 47"

JAK BADALIŚMY?

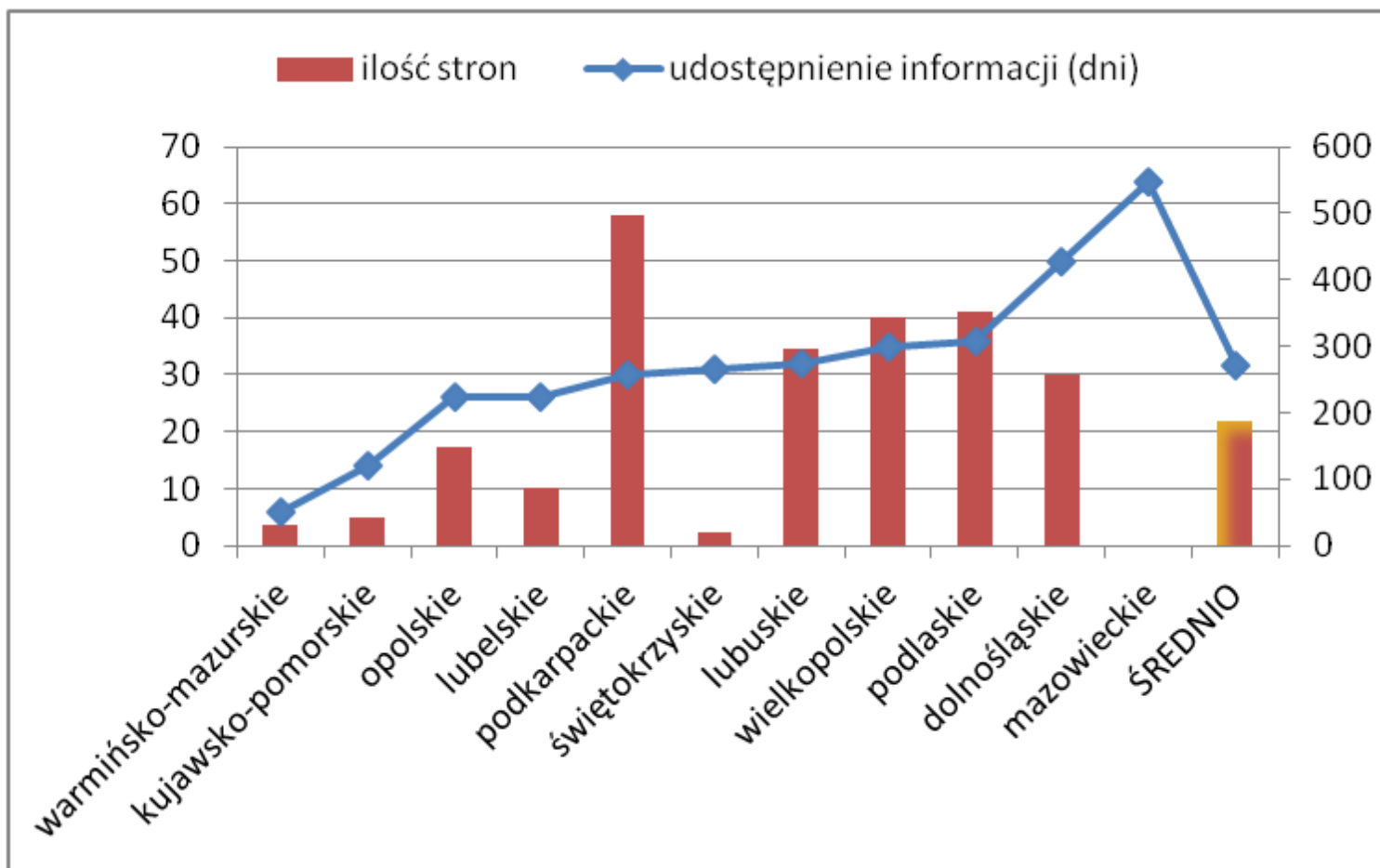
PYT O ILOŚĆ DECYZJI/WNIOSKÓW RDOŚ, GMINY, MIASTA

Ilość dni od daty wysłania wniosku, najczęściej brak informacji o dacie wpłynięcia

UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI RDOŚ

Ilość dni na udostępnienie i liczba udostępnionych stron, **średnio 5,9 stron na dzień**

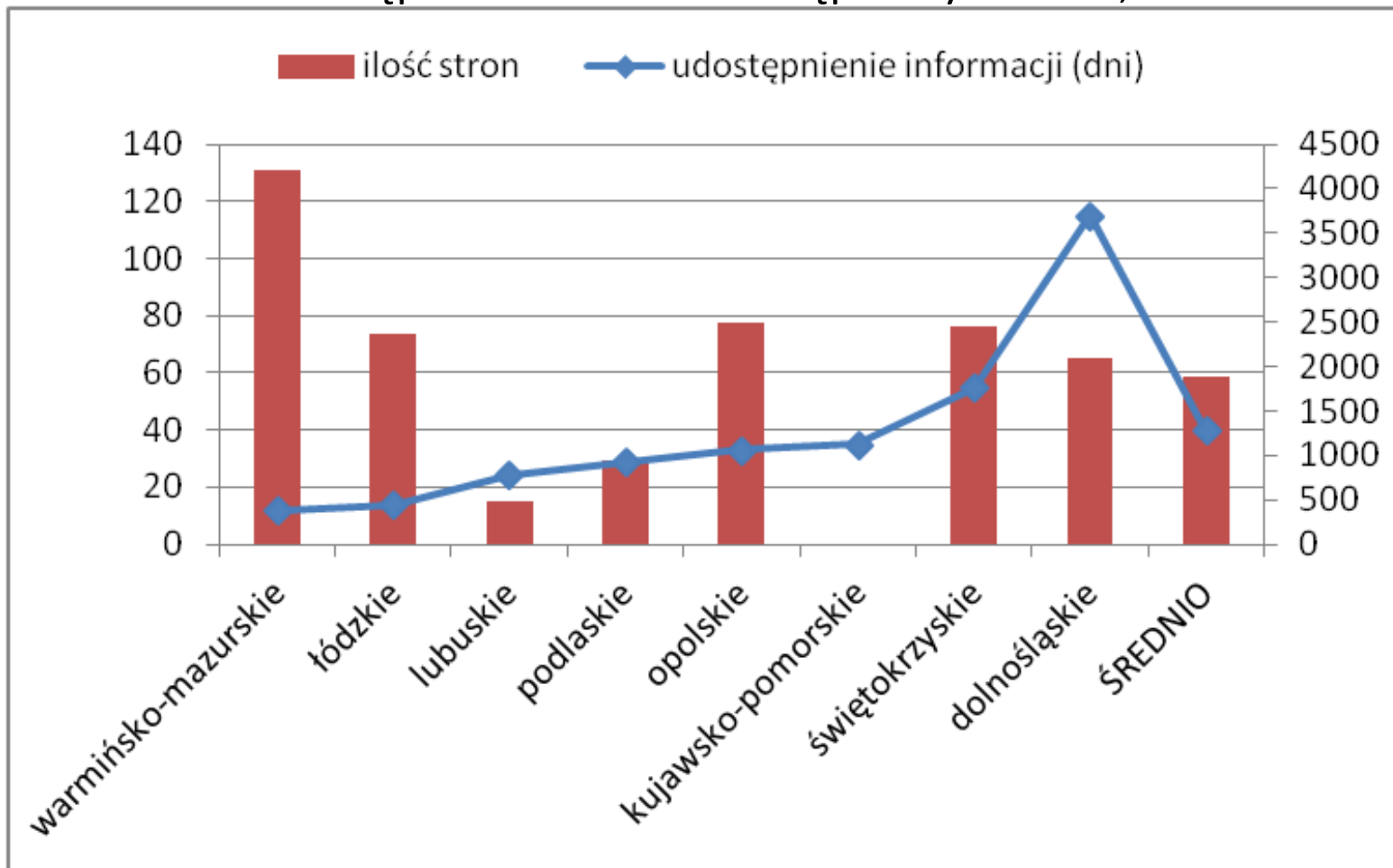

0,67
świętokrzyskie
16,5
podkarpackie

Uwaga: wielkopolskie 43 dni, po 8 dniach uzupełniano wniosek

UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI **MIASTA WOJEWÓDZKIE**

Ilość dni na udostępnienie i liczba udostępnionych stron, **średnio 47 stron na dzień**

18
Dolnośląskie
350
warmińsko-
mazurskie

Na ogół dane ostatecznie otrzymano KOMPLETNE, zwykle w żądanej formie, ale:

UWAGI:

- Przekraczanie terminów realizacji wniosków zarówno z ustawy DIP jak i ooś (także wielomiesięczne),
- Naliczanie opłat nienależnych (np. za wyszukanie informacji z wykazu),
- Traktowanie wniosków (np. o wycięcie drzew) jako informacji nie publicznej/prywatnej (przy wystąpieniu z ustawy DIP),
- „Zaczernianie” danych osobowych, gdy nie stanowią one danych osobowych, co sprawia że pozyskane informacje tracą sens,
- Uzależnianie udostępnienia danych od wniesienia opłaty,
- Odsyłanie do informacji na BIP lub w „Internecie” (gdy ooś i zapytanie o ilość)
- **Wiele organów nie prowadzi wykazu lub jest on nieaktualny, nie ma do niego linku z BIP,**
- **Publikowanie informacji w wykazach z dużym opóźnieniem, nawet półrocznym i więcej,**
- **Braki w wykazach sięgające 75% dokumentów**

PUBLICZNIE DOSTĘPNY WYKAZ DANYCH O DOKUMENTACH

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko **publicznie dostępne wykazy prowadzi się w formie elektronicznej.**

Zgodnie z art. 23 uoos - wykazy muszą być w formie elektronicznej, **udostępniane w BIP organu.**

Przyjęto, że dla wypełnienia obowiązku udostępniania wykazów w BIP wystarczy umieszczenie wykazów na prowadzonym przez Centrum Informacji o Środowisku (w MŚ) Ekoportalu (www.ekoportal.gov.pl) + **umieszczeniu na stronie BIP organu linku do bazy na Ekoportalu**

PUBLICZNIE DOSTĘPNY WYKAZ DANYCH O DOKUMENTACH

PO CO WYKAZ?

pierwotnie wykaz **miał być formą rejestru całych dokumentów** STĄD przepis, iż dokumenty podlegające obowiązkowi umieszczenia w wykazie **udostępnia się w dniu złożenia wniosku** (art. 14 ust. 3 ustawy ooś),

Obecnie:

ma ułatwić obywatelom wiedzę o istniejących dokumentach, o które mogliby wystąpić w drodze wniosku.

CO JEST W WYKAZIE:

w wykazie m.in. : decyzje o wydanie zezwolenia i o zezwoleniach na usunięcie drzew lub krzewów , itp. (informacje z badania)

województwo	urząd	WYKAZ	link z BIP?	nawigacja, wyszukiwarka?	czy znaleziono potrzebne informacje?
warmińsko-mazurskie	UM w Olsztynie	SIOS	tak	czytelna	tak
kujawsko-pomorskie	UM w Bydgoszczy	INFOOS i Ekoportal	tak	nie znajduje spraw	nie (0 z 685 decyzji)
podlaskie	UM w Białymstoku	Ekoportal	tak, nie działa	trudna	tak, nie wszystkie*
lubuskie	UM w Zielonej Górze	Ekokarty	tak	nieco utrudniona, ale możliwa	tak ,ale nie wszystkie
lubuskie	Zielonej Górze	nie prowadzi	nie	-	-
lubuskie	Konserwator Zabytków w	nie prowadzi	nie	-	-
lubuskie	UM w Gorzowie Wielkopolskim	SIOS	tak	czytelna, nie można sortowaćdok. wg urzędu	nie (brak wniosków)
wielkopolskie	UM w Poznaniu (Wydz. Środowiska)	własny	tak	czytelna, nie działa wyszukiwarka	tak, trudno ustalić czy wszystkie
wielkopolskie	UM w Poznaniu	nie prowadzi	nie	-	-
mazowieckie		Ekoportal			
lubelskie	Konserwator Zabytków w Lublinie	nie prowadzi (?)	nie	trudna, nie działa wyszukiwarka	nie (?)**
lubelskie	UM w Lublinie	Ekoportal	nie	trudna, nie działa wyszukiwarka	nie wszystkie
opolskie	UM w Opolu	Ekoportal (od lutego 2013), arch. SIOS	tak	trudna, nie działa wyszukiwarka	nie wszystkie
opolskie	Konserwator Zabytków w Opolu	nie prowadzi	nie	-	-
podkarpackie		Ekoportal			
dolnośląskie	Konserwator Zabytków we Wrocławiu	nie prowadzi	nie	-	-
dolnośląskie	UM we Wrocławiu	Ekoportal	tak	trudna	nie wszystkie (ok.
świętokrzyskie	UM Kielce	SOWA /wykaz niezgodny z rozporządzeniam/	tak	utrudniona, działa wyszukiwarka	nie (ostatnie z 2010 r.)
łódzkie	UM Łodzi	nie prowadzi (?)	nie	-	nie
małopolskie	UM Krakowa	własny	tak	brak wyszukiwarki, nawigacja utrudniona	nie
zachodniopomorskie	UM Szczecin	własny	tak	tak (za mało kryteriów wyszukiwania)	tak

* na Ekoportalu publikowane jest 670 decyzji, Urząd na wniosek udostępnił 616

** wpisując w polu Nazwa urzędu Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie Ekoportal nie zwraca wyników, ale przed nazwą dokumentu urząd w nawiasie dodaje przedrostek (OŚ) lub (MKZ)

województwo	WYKAZ RDOŚ	czy jest link z BIP?	nawigacja, wyszukiwarka?	czy odnaleziono informacje?
warmińsko-mazurskie	Ekoportal	tak	trudna	trudno ustalić czy wszystkie
kujawsko-pomorskie	Ekoportal	tak	trudna, nie działała	nie
podlaskie	BIP	tak	trudna, brak	tak, nie wszystkie (65%)
lubuskie	Ekoportal	tak	trudna	tak
wielkopolskie	Ekoportal	tak	trudna, łatwa jak	trudno ustalić czy wszystkie
mazowieckie	EDOŚ			
lubelskie	Ekoportal	tak	trudna	nie
opolskie	Ekoportal	nie	trudna	nie
podkarpackie	Ekoportal			
dolnośląskie	Ekoportal	tak, nie działają	trudna	nie
świętokrzyskie	Ekoportal	tak	trudna	tak
łódzkie	Ekoportal	tak		
małopolskie	Ekoportal	tak	działała	tak
zachodniopomorskie	Ekoportal	tak	trudna, nie działała prawidłowo	większość

województwo	urząd	WYKAZ	czy jest link z BIP?	nawigacja, wyszukiwarka?	czy znaleziono potrzebne informacje?
warmińsko-mazurskie	UG Jonkowo	własna strona	nie	trudna	nie
kujawsko-pomorskie	UG Inowrocław	własny e-rios (www.inowroclaw.rios.pl)	tak	tak	tak
podlaskie	UG Białowieża	SIOS	tak	dostępna	nie wszystkie
lubuskie	UG Lubrza	własny BIP	tak	trudna (katy A)	nie, baza pusta
wielkopolskie	UG Sośnie	Ekoportał ?	nie	trudna	nie
mazowieckie		nie prowadzi			
lubelskie	UG Łączna	Ekoportał	tak, stary adres	trudna	nie, dane do 2011 r.
opolskie	UG Domaszowice	SIOS	tak	dostępna	nie, baza pusta
podkarpackie		Ekoportał			
dolnośląskie	UG Zgorzelec	Ekokarty	tak	-	nie, baza pusta
dolnośląskie	UG Stronie Śląskie	Ekoportał	tak	trudna	tak wszystkie
świętokrzyskie	UG Zagańsk	Ekoportał /nie prowadzi/	tak	trudna	nie
łódzkie	UG Przedbórz	nie prowadzi	nie		nie
łódzkie	UG Lubochnia	nie prowadzi	nie		nie
małopolskie	UG w Osieku	SIOS	tak		nie, baza pusta
zachodniopomorskie	UG Stepnica	własna strona	tak	nie można sortować	tak, bo mało

PUBLICZNIE DOSTĘPNY WYKAZ DANYCH O DOKUMENTACH - WYNIKI**WYKAZ RDOŚ WROCŁAW:**

„Za pomocą racjonalnych środków wyszukiwania, dostępnych na Ekoportalu, nie da się w wykazie znaleźć danych, będących przedmiotem badania.

„Wprowadzenie w wyszukiwarce Ekoportalu parametrów wyszukiwania: Typ urzędu (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska), Obszar (dolnośląskie) Data dokumentu (od 01-01-2012 do 31-12-2012) daje jedynie 115 wyników, co jest rezultatem zastanawiającym, biorąc pod uwagę szerokość działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Przejrzenie wyników wyszukiwania nie wskazuje, żeby znajdowały się wśród nich karty, będące przedmiotem badania”.

PUBLICZNIE DOSTĘPNY WYKAZ DANYCH O DOKUMENTACH - WYNIKI**WYKAZ WM WROCŁAW:**

„Według danych zamieszczonych przez Urząd Miejski Wrocławia na Ekoportalu wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie było 238, decyzji w tej sprawie 194. Według danych uzyskanych w trakcie badania w 2012 r. było 6,7 razy więcej wniosków i 6,93 razy więcej - w samym Wydziale Środowiska i Rolnictwa. Oznacza to, że Urząd Miejski Wrocławia **na Ekoportalu umieszcza dane dotyczące mniej niż 15% wniosków i decyzji** w sprawach usunięcia drzew, nie licząc Miejskiego Konserwatora Zabytków, który publicznie dostępnego wykazu danych nie prowadzi w ogóle”.

PUBLICZNIE DOSTĘPNY WYKAZ DANYCH O DOKUMENTACH - WYNIKI**WYKAZ RDOŚ KUJAWSKO- POMORSKIE, EKOPORTAL**

Wklepując w wyszukiwarce Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i woj. kujawsko-pomorskie oraz datę dokumentu od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. pojawia się komunikat „**Brak kart spełniających kryteria wyszukiwania**”. Dopisano w wyszukiwarce do rodzaju dokumentu „decyzja” i pojawiło się jedynie 65 spraw.

PUBLICZNIE DOSTĘPNY WYKAZ DANYCH O DOKUMENTACH - WYNIKI**WYKAZ GMINA ZGORZELEC:**

„Na Biuletynie Informacji Publicznej w górnej jego części znajduje się przycisk "Rejestr Informacji o Środowisku, linkujący do podstrony prowadzonego przez prywatną firmę serwisu pod adresem <http://www.ekokarty.pl>. Niestety, wyszukiwanie za pomocą dowolnego parametru i licznych słów kluczowych, wskazuje że wykaz jest pusty”.

WYKAZ GMINA STRONIE ŚLĄSKIE:

„Wprowadzone w wyszukiwarce Ekoportalu parametrów Typ urzędu (Urząd Gminy), Obszar (dolnośląskie, kłodzki, Stronie Śląskie) Data dokumentu (od 01-01-2012 do 31-12-2012) daje 15 wyników. Wśród wyników znajdują się trzy o nazwie „decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia” i cztery o nazwie „wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. **Liczba danych w wykazie zgadza się z danymi udostępnionymi .**

1. „Ekoportal wyświetla zawsze tylko 10 wyników i nie pozwala na przejście na inną stronę wyników niż następna lub poprzednia.
2. Nie pozwala pobrać wyników wyszukiwania czy kart informacyjnych (patrz: SIOS),
3. Brak płynności jego działania co powoduje liczne trudności w wyszukiwaniu i wyświetlaniu danych (np. niespodziewane przerwania procesu wyszukiwania) i komunikaty „brak żądanych wyników „
4. Rozbieżność danych generowanych przez wyszukiwarę „Ekoportalu” w przypadkach kiedy:
 - do wyszukiwania użyjemy jedynie wpisu w polu „Nazwa urzędu”,
 - pole „Nazwa urzędu” nie zostanie wypełnione, a z dostępnych list rozwijanych zostaną wybrane opcje „Typ urzędu” oraz „Obszar”.

„.... w celu przejrzenia wymienionych na początku rozdziału 236 wyników dla zapytania wniosek musimy przejść przez 24 strony. Jeśli po przejrzeniu całości interesujący nas wynik jest na 12 stronie nie możemy na nią wrócić bezpośrednio lecz musimy przejść pojedynczo o każdą stronę wstecz. Przejście pomiędzy poszczególnymi stronami zajmowało pomiędzy 2 a 30 sekundami (słownie: trzydzieści)!!!”

„ (...) W dniu 9 czerwca 2014 roku 941 wyników (...), w dniu 4 sierpnia 2014 roku liczba wyników na zapytanie wynosiła 1082 wyników.”

UWAGI SIOS

1. Brak jest sprawnego funkcjonowania systemu wyszukiwania portalu SIOS, przez co część danych nie jest bezpośrednio dostępna (wnioski o wydanie decyzji).
2. Brak możliwości wyszukiwania po słowach kluczowych z określeniem np. rodzaju dokumentu czy też wskazaniem organu.
3. Ciekawą funkcją w systemie SIOS jest możliwość zapisywania poszczególnych kart i wyników wyszukiwania w formacie PDF lub xls.

UWAGI EKOKARTY:

1. Występują trudności w obsłudze i działaniu portalu Ekokarty.
2. Próby wyszukiwania w wykazie danych dotyczących drzew skutkowały wyświetleniem tylko danych dotyczących wniosków o wydanie decyzji. W wynikach wyszukiwania nie znajdowały się żadne decyzje. Z każdego wniosku istniała jednak możliwość przejście do decyzji.
3. Istnieje natomiast możliwość wyszukiwania po znaku sprawy i słowach kluczowych.

REKOMENDACJE DO EKOPORTALU:

- ✓ wyświetlanie na stronie więcej niż 10 wyników, najlepiej do wyboru: 10, 25, 50 lub 100,
- ✓ Otwieranie wyników wyszukiwania w nowej karcie bądź oknie przeglądarki, zapisywanie wyników np. w PDF, xls
- ✓ Szybszy serwer/oprogramowanie... prawdopodobnie stąd , że zbyt „wolny” pojawia się np. brak żądanych wyników (po wypełnieniu kilku pól wyszukiwarki).
- ✓ zapewnienie spójności wyszukiwanych danych niezależnie od zadanych kategorii (np. od tego czy użytkownik Ekoportalu będzie określał „Nazwę urzędu” czy też „Typ urzędu” / „Obszar”)
- ✓ rozwijana listę, która ułatwi wybranie konkretnych dokumentów (gdyż obowiązkowi publikowania danych w wykazie podlega ściśle określony zakres dokumentów)

Dziękuję za uwagę

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Sabina Lubaczewska
Fundacja EkoRozwoju www.fer.org.pl